

er bange for, at denne Bestræbelse vil hemmes i Fremtiden, idet man mener og siger, at saa kommer Ministeren og lægger sig hindrende i Vejen for denne Udvikling, der skaffer bedre Undervisning til det store Flertal af Kommunens Børn. Det er altsaa den Hensigt, jeg vil gøre til den højtærede Minister, om han ikke med Hensyn til den Approbation, som han har, vil fare lidt lempelig frem, for det er dog alligevel det kommunale Raad, som bedst kan bedømme Forholdene.

M. Nielsen: Ja, fordi det ærede Medlem for Tisted Amts 4de Valgkreds (C. Ravn) gentagne Gange har paastaet det samme, er jo dog ikke Sagen dermed bevist. Paastanden om Uligegyldighed fra Tilsynets Side bliver ikke bevist, fordi det ærede Medlem nu har gentaget den, og som vi høre, har fremsat den flere Gange tidligere her i Tinget. For øvrigt tror jeg at kunne glæde mig ved, at det ærede Medlem i alt Fald vil indrømme saa meget, at han med Ordet Uligegyldighed ikke mener dette, at Præsterne som tilsynshavende i Skolerne indlade at gøre deres Pligt, og at han ikke vil have det oversat med Fremmedord, nemlig saaledes, at det Tilsyn, de føre, er et human og liberalt Tilsyn.

J. Scavenius: Jeg vil tillade mig at gøre opmærksom paa over for det ærede Medlem fra Kalundborg (M. Sørensen), at han, endskønt han meget omtalte den gamle Skoleanordning for Købstæderne af 1814, dog vist har glemt den. Denne gamle Skoleanordning siger nemlig tydelig og klart . . . „I de folkerige og større Købstæder, hvor et tilstrækkeligt Antal af Dreingebørn findes, hvis Forældre have Evne og Vilje at bidrage til, at borgerlige Realskoler, der i Stæderne kunne bestaa, skal saadanne Skoler tillige oprettes.“ Heraf følger, at en Realskole oprettet i en lidt større Købstad, ligegyldigt om den nu er af den ældre Art, som omtales i Loven af 1814, som man i gamle Dage kaldte Betalingskoler, eller af den nyere Art, som man nu særlig kalder Realskoler, er det Ministerens Pligt og Skyldighed ikke at tillade, at den atter nedlægges, medmindre der kommer fuld Erstatning derfor. Naar der altsaa i Åsens Kommune har været Tale om at nedlægge en kommunal Realskole, saaledes at Kommunen i Stedet for skulde give Tilskud til en privat Realskole, kan saadant tillades, men selvfølgelig

kun, hvis den ny Skole, der oprettes, fuldt ud kan erstatte den gamle; ellers vilde den højtærede Minister ikke opfylde sin Pligt og Skyldighed lige over for Skolebørnene, naar han gav Tilladelsen. Saaledes ere Forholdene, og det er det, man har stor Øyst til at glemme ved bestandig at fremhæve Kommunernes Selvførelse og deres Forpligtelser over for den almindelige Befolkning. Kommunerne have ogsaa efter Loven af 1814 en ubetinget Forpligtelse lige over for Mellemklasserne og de højere Klasser i Byerne. Det er dette, der i mange mange Tider har været glemt, og først i den nyere Tid atter er kommet op.

Formanden (Høgsbro): Folketingsmanden for Hølsbøl Amts 4de Valgkreds (M. Sørensen) har Ordet for en kort Bemærkning.

M. Sørensen: Det ærede Medlem vil altsaa sammenstille de Skoler, som omhandles i Loven af 1814, og som kaldes borgerlige Realskoler for Drengene, med disse lærde Indretninger, som vi have faaet i Købstæderne, og kaldes Realskoler. Dette er en fuldstændig Umulighed. Det ærede Medlem kan ikke komme højere end til at sammenligne dem med noget i den Retning, som der har været tidligere i Købstæderne, noget, der almindeligvis har været kaldt Betalingskoler. Dette med en Slutten paa det hele, der kaldes Realeksamen, berøres ikke paa nogen som helst Maade i Loven af 1814 og kan fornuftigvis ikke berøres der.

Formanden (Høgsbro): Folketingsmanden for Tisted Amts 4de Valgkreds (C. Ravn) har Ordet for en kort Bemærkning.

C. Ravn: Til det ærede Medlem fra Bogenfse (M. Nielsen) skal jeg bemærke, at naar han mente, at Præsterne som Tilsynsmænd stille sig liberalt, da er jeg ikke af den Mening. Jeg tror, at det er i Erkendelse af deres mindre Kvalifikationer, at de indskrænke deres Opgave til det mindst mulige, nemlig til at møde kun en Gang om Aaret, til Eksamen.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, var Forhandlingen om dette Affnit sluttet.